

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๖๕

วันอังคาร ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุศักดิ์คานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายบรรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริธนา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายภัทรธำ คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	(ลาการประชุม)
๒. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวรวิทย์ เท่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาวจินดาภรณ์ ราษฎร์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

๒. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

๓. นายอริคม อินทุนติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางสาวจิตติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๕๑ วันอังคาร ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นายบรรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ได้นัดประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยพิจารณาเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการการวิสามัญ รวมทั้งพิจารณาประเด็นความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวนสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง อนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้มีการจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ซึ่งในประเด็นนี้กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญว่า การกำหนดให้มีการจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ไม่สอดคล้องกับหลักการเรื่องการลงโทษบุคคลซึ่งจะต้องลงโทษผู้ที่กระทำความผิดหรือให้มีการจำกัดสิทธิของผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น แต่ความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง อาจมีผลเป็นการจำกัดสิทธิในการแต่งตั้งของผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งด้วย ซึ่งกรรมการการวิสามัญในสัดส่วนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีความเห็นว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ควรเป็นผู้ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และควรมีการจำกัดสิทธิของผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่างๆ เหล่านี้ไว้ด้วย โดยที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมอบหมายให้นายธนาวุฒิ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะกรรมการการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ปรับปรุงความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณาต่อไป

ประเด็นที่สอง ร่างมาตรา ๗๓ วรรคสอง และร่างมาตรา ๗๑ ที่ไม่ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ ซึ่งในประเด็นนี้กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นด้วยกับการกำหนดห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ ไว้ในร่างมาตรา ๗๓ ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญจึงมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๗๓ และร่างมาตรา ๗๑ ให้เป็นไปตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายอัษฎพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรพิจารณาว่า ควรปรับปรุงความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญอย่างไร

นายณรัชต์ สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจมีข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการวิสามัญว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง จากการกำหนดให้มีการจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นการกำหนดห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งดำรงตำแหน่งต่างๆ ตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

นายอัษฎพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า ความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ อาจมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งด้วย จึงสามารถปรับปรุงความในอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งดำรงตำแหน่งต่างๆ ตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้มีการจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ไม่ถูกต้อง เนื่องจากการดำรงตำแหน่งต่างๆ ไม่ได้ถือว่าเป็นสิทธิ แต่เป็นเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ซึ่งรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้มีการจำกัดเสรีภาพของบุคคลได้

นายนคร ชิงเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากกำหนดห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเข้าไปดำรงตำแหน่ง ข้าราชการการเมืองได้แล้ว ก็จะสามารถนำไปอธิบายต่อประชาชนได้ว่าผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะไม่มีสิทธิ ในการเข้าไปดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองใดได้

นายธีรชัย วัฒนกร กรรมการ กล่าวว่า การได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง อาจถือเป็นสิทธิอย่างหนึ่ง เนื่องจากสิทธิแบ่งออกเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด และสิทธิที่ แต่ละบุคคลมีอยู่ตามธรรมชาติ

นายอัษฎร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า ในประเด็นนี้อาจมีคำอธิบายในลักษณะว่าหากบุคคล ที่ดำรงตำแหน่งตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว บุคคลนั้นจะไม่สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองถือว่าเป็นการประกอบอาชีพ อย่างหนึ่งซึ่งมาจากการแต่งตั้ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดอาจถูกผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้พ้นจาก ตำแหน่งได้ จึงไม่ถือว่าการดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองเป็นสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง

นายนคร ชิงเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สามารถกำหนดให้ผู้ที่ไม่ไปใช้ สิทธิเลือกตั้งเป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งตามอนุมาตรา (๔) และ (๕) ของร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการ การเมืองประเภทใด จะต้องนำไปกำหนดไว้ในกฎหมายของข้าราชการการเมืองประเภทนั้น และไม่สามารถ นำมากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

นายนคร ชิงเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในประเด็นเรื่องการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง ข้าราชการการเมือง กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการชี้แจงต่อ ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญทราบแล้วว่าจะต้องนำไปกำหนดไว้ในกฎหมายของข้าราชการการเมือง แต่ละประเภทเอง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องการจำกัดสิทธิ สิ่งที่จะถูกจำกัดได้นั้นต้องเป็นสิทธิที่มีกฎหมาย รองรับ หรือเป็นสิทธิทั่วไปที่สากลยอมรับหรือมีอยู่ แต่ต้องไม่เป็นการจำกัดเสรีภาพ ส่วนการแต่งตั้งให้ บุคคลดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหาร ท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ตามร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) นั้น ไม่ได้เป็นเรื่องสิทธิ แต่เป็น เรื่องการแต่งตั้งจึงไม่สามารถจำกัดสิทธิได้ ตัวอย่างการจำกัดสิทธิที่สามารถกระทำได้ เช่น การจำกัดสิทธิ ข้าราชการ เพราะการเข้ารับราชการต้องมีการสมัคร ดังนั้น การจำกัดสิทธิคือการไม่ให้ผู้ที่ถูกจำกัดสิทธิ

สมัครเข้ารับราชการ แต่การแต่งตั้งไม่ต้องมีการสมัครสามารถเข้ารับการแต่งตั้งได้เลย จึงไม่สามารถจำกัดสิทธิได้ นอกจากนี้ หากถือว่าตำแหน่งตามร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) เป็นอาชีพ การจะไม่ให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งดังกล่าวก็ไม่สามารถกระทำได้ เพราะเป็นเรื่องเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

นายจรูญ สิงหนณี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความมุ่งหมายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คือ ไม่ต้องการให้บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร ไม่สามารถดำรงตำแหน่งตามร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) ได้ ดังนั้น จะมีแนวทางใดหรือไม่ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ฉบับนี้ ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ แต่อาจแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของข้าราชการการเมืองในส่วนที่เป็นลักษณะต้องห้าม

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของข้าราชการการเมืองในส่วนที่เป็นลักษณะต้องห้ามว่าต้องไม่เป็นบุคคลผู้ถูกจำกัดสิทธิ อันเนื่องมาจากการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง

ต่อจากนั้น นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ได้นัดประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาประเด็นความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวนสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า ร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่ตรงตามเจตนารมณ์มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ให้สิทธิคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง แต่ในร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บัญญัติเฉพาะกรณีการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง จึงควรเพิ่มเรื่องการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไว้ในร่างมาตรา ๖๔ ด้วย ทั้งนี้ กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญว่าการจะพิจารณาตรา ๒๒๖ ของรัฐธรรมนูญ จะพิจารณาเฉพาะวรรคหนึ่งไม่ได้ ต้องพิจารณาวรรคสามประกอบด้วย เพราะการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของศาลฎีกานั้น ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาเรื่องการลงโทษได้พิจารณากำหนดโทษให้สอดคล้องกับเหตุที่เกิดขึ้น

เมื่อร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง เป็นเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงกำหนดโทษสูงสุดคือการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดโทษการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งเป็นขั้นต่อกว่าไว้ด้วย ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แสดงความเห็นว่าการทุจริตการเลือกตั้งนั้นมีความผิดหลายระดับจึงควรกำหนดโทษการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไว้ด้วย ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญจึงมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เมื่อคณะกรรมการประกาศผลการเลือกตั้งตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง แล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น ตามความร้ายแรงของการกระทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด” ทั้งนี้ เห็นว่าความในร่างมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การแก้ไขดังกล่าวจึงไม่น่าจะเป็นปัญหาหรือขัดกับเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่สอง การเปลี่ยนแปลงจำนวนกลุ่มผู้สมัครจากยี่สิบกลุ่ม เหลือเพียงสิบกลุ่ม ในประเด็นนี้กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญว่า ควรคงกลุ่มผู้สมัครยี่สิบกลุ่มตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการกระจายในทุกสาขาอาชีพที่มีในสังคมไทย และทำให้ผลของการได้รับเลือกมีความแตกต่างกันไม่รวมอยู่ในกลุ่มสาขาอาชีพใดสาขาอาชีพหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าควรกำหนดกลุ่มผู้สมัครไว้เพียงสิบกลุ่ม แต่ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดหรือระบุรายละเอียดเพิ่มเติมได้ว่า ในแต่ละกลุ่มผู้สมัครนั้นควรมีสาขาอาชีพใดบ้าง อย่างไรก็ดี ในประเด็นดังกล่าวที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญเห็นควรให้รอการพิจารณา

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในบทหลัก และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งเกิดจากแนวความคิดว่า สมาชิกวุฒิสภามตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. อาจไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับในช่วงหลังการเลือกตั้งห้าปีแรกวุฒิสภาจะมีอำนาจหน้าที่มากกว่าปกติ จึงควรมีกกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ผ่านการคัดเลือกจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติจำนวนห้าสิบคนมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งที่มาของสมาชิกวุฒิสภากลุ่มดังกล่าวจะกำหนดเป็นพิเศษไว้ในบทเฉพาะกาล โดยมีการพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันน้อยที่สุดด้วย เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาการเมืองในอนาคต

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากจะกำหนดกลุ่มผู้สมัครไว้เพียงสิบกลุ่ม จะต้องกำหนดด้วยว่าการเลือกผู้สมัครในแต่ละกลุ่มผู้ที่ได้รับเลือกจะต้องมาจากสาขาอาชีพที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละกลุ่มด้วย เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของกลุ่มสาขาอาชีพ

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะกำหนดกลุ่มผู้สมัครไว้เพียงสิบกลุ่มก็สามารถกระทำได้แต่ควรคงเรื่องการเลือกไว้ไว้ ส่วนประเด็นเรื่องการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในบทหลัก และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามตามบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เห็นว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามตามบทเฉพาะกาลนั้น หากเกิดขึ้นอาจเป็นปัญหาทางการเมืองในอนาคตได้ ดังนั้น หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลอาจจะเป็นปัญหาและไม่ควรมี คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ควรจะต้องยืนยันความเห็นว่าไม่ควรมีสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจเสนอให้แก้ไขให้เป็นไปตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. กรรมการวิสามัญในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จะต้องชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เป็นไปตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติมากที่สุด

จากนั้น นางสาววลัยพร ภารา เลขานุการอนุกรรมการตรวจพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของ คณะกรรมการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีหนังสือถึงคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อขอทราบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ บทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาในการวินิจฉัย เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นกรรมการ กสทช. นั้น คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ เสร็จแล้ว จึงขอเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ดังนี้

มาตรา ๒๖๓

“มาตรา ๒๖๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามารับรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงในวันก่อนวันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แล้ว ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม รวมทั้งเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพตามที่บัญญัติไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามารับรัฐธรรมนูญนี้ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มาตรา ๙๘ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

(๒) มาตรา ๑๐๑ ยกเว้น

(ก) กรณีตาม (๖) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๙๘ ยกเว้น (๓) (๑๒) (๑๓)(๑๔) และ (๑๕)

(ข) กรณีตาม (๗) เฉพาะในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับ มาตรา ๑๘๔ (๑)

(๓) มาตรา ๑๐๘ ยกเว้น ก. คุณสมบัติตาม (๓) และ (๔) และ ข. ลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (๒) และ (๗) แต่เฉพาะกรณีตาม (๑) นั้น ไม่รวมส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๙๘ (๓) และ (๑๕)

มิให้นำมาตรา ๑๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ห้ามมิให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖๔ ข้าราชการการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖๔ หรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๕ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา

ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามวรรคหนึ่งให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายเป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หากมีตำแหน่งว่างลง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแทนก็ได้

เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

ความมุ่งหมาย

“ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไปเป็นการชั่วคราว ในระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ และโดยที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีที่มาแตกต่างไปจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามบทหลักเนื่องจากมิใช่สถานการณ์ปกติ กรณีจึงต้องยกเว้นไม่นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามบางประการที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในบทหลักมาใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในช่วงที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา”

คำอธิบายประกอบ

“(๑) มาตรานี้มุ่งหมายให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องในด้านการนิติบัญญัติของประเทศ และเพื่อความชัดเจน จึงได้กำหนดให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมาย เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

(๒) โดยที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีที่มาแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาตามบทหลัก โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติในระหว่างที่สถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ การให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทหลัก จึงต้องยกเว้นไม่นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามบางประการที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในบทหลักมาใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ดังต่อไปนี้

(๒.๑) วรรคสอง (๑) เป็นการยกเว้นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ อันได้แก่กรณี ดังต่อไปนี้

- การเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

- การเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง การเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

- การเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี การเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการดำรงตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นการเฉพาะ เช่น การดำรงตำแหน่งกรรมการ สภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการกฤษฎีกา เป็นต้น

(๒.๒) วรรคสอง (๒) (ก) หมายถึง เรื่องสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ ยกเว้นกรณี ดังต่อไปนี้

- เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ (มาตรา ๙๘ (๓))

- เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง (มาตรา ๙๘ (๑๒))

- เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๙๘ (๑๓))

- เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี (มาตรา ๙๘ (๑๔))

- เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (มาตรา ๙๘ (๑๕))

(๒.๓) วรรคสอง (๒) (ข) หมายถึง กรณีที่เป็นการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๔ หรือมาตรา ๑๘๕ โดยยกเว้นให้เฉพาะในกรณีที่สมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ ตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๘๔ (๑) ที่จะต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒.๔) วรรคสอง (๓) หมายถึง กรณีตามมาตรา ๑๐๘ เรื่องคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาตามซึ่งยกเว้นในกรณี ดังต่อไปนี้

- คุณสมบัติที่เกี่ยวกับ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี หรือเป็นผู้มีลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๑๐๘ ก. (๓))

- เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่สมัคร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๑๐๘ ก. (๔))

- เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๑))

- เป็นข้าราชการ (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๒))

- เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก (มาจากมาตรา ๑๐๘ ข. (๗))

(๓) เพื่อให้การนิติบัญญัติของประเทศในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ หากมีตำแหน่งสมาชิก

สภานิติบัญญัติแห่งชาติว่างลง จึงได้กำหนดว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แทนก็ได้

(๔) ความในวรรคสี่ เป็นบทบัญญัติที่คงหลักการตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ เพื่อยกเว้นเรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการเฉพาะ มิให้นำไปใช้บังคับแก่การ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖๔ ข้าราชการการเมืองที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๖๔ หรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติตาม มาตรา ๒๖๕ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๕ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๕ หรือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๕ เนื่องจากในการบริหารประเทศในช่วง ระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน จำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายเข้ามาบริหารประเทศ ในช่วงรายนั้น แต่ไม่ตัดสิทธิบุคคลดังกล่าวในการสมัครเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกให้ดำรง ตำแหน่งอื่นในองค์กรที่มีการสรรหาหรือคัดเลือก อย่างไรก็ตาม เมื่อได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกให้ดำรง ตำแหน่งอื่นแล้ว การที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้หรือไม่นั้นให้พิจารณาจากลักษณะต้องห้าม ในบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ๆ

(๕) เพื่อป้องกันมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรที่จะมีขึ้นเป็นครั้งแรกภายหลังจากรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ จึงได้ห้ามมิให้สมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามความในวรรคหนึ่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบข้อ (๑) ของมาตรา ๒๖๓ เป็นดังนี้

“(๑) มาตรานี้มุ่งหมายให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องในด้านการนิติบัญญัติของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกัน จึงได้ กำหนดให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมาย เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย”

ส่วนคำอธิบายประกอบข้อ (๒.๑) (๒.๒) (๒.๓) และ (๒.๔) มีข้อความบางส่วนที่ทำให้เกิดความ สับสนและอาจทำให้เข้าใจบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญคลาดเคลื่อนได้ จึงควรแก้ไขเป็นดังนี้

“(๒.๑) วรรคสอง (๑) เป็นการยกเว้นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ อันได้แก่กรณี ดังต่อไปนี้

- การเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- การเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง การเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- การเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี การเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐ

(๒.๒) วรรคสอง (๒) (ก) เป็นการยกเว้นมิให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ในกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ (มาตรา ๙๘ (๓))

- เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง (มาตรา ๙๘ (๑๒))
- เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๙๘ (๑๓))
- เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี (มาตรา ๙๘ (๑๔))
- เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (มาตรา ๙๘ (๑๕))

(๒.๓) วรรคสอง (๒) (ข) เป็นการยกเว้นให้สามารถเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๘๔ (๑) (การดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น)

(๒.๔) วรรคสอง (๓) เป็นการยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๘ ก. (๓) (คุณสมบัติที่เกี่ยวกับความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี หรือเป็นผู้มีลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา) และคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๘ ก. (๔) (เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่สมัคร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา)

นอกจากนั้น ยังยกเว้นลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๘ ข. (๑) (๒) และ (๗) แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๐๘ ข. (๑) นั้น ไม่รวมถึงลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๘ (๓) และ (๑๕)”

นอกจากนี้ เสนอเพิ่มคำอธิบายประกอบเป็นข้อ (๒.๕) ดังนี้

“(๒.๕) วรรคสาม ยกเว้นให้ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและพ้นสมาชิกภาพมายังไม่เกินสองปี อาจได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้”

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า คำอธิบายประกอบข้อ (๔) ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ เนื่องจากเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดก็ตามที่กล่าวถึงการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ กำหนด

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ ส่งผลให้บทกฎหมายทั้งหลายที่มีบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ๆ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ใช้บังคับไม่ได้ ดังนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ๆ จึงสามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ ขณะเดียวกันผู้ที่มาดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๖๓ วรรคสี่ ก็สามารถไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่เคยมีกฎหมายห้ามไว้ได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบข้อ (๔) เป็นดังนี้

“(๔) ความในวรรคสี่ เป็นบทบัญญัติที่ทำให้กฎหมายที่ห้ามมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่นำมาใช้บังคับกับการที่บุคคลเหล่านั้นจะมาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่นที่ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผลแห่งบทบัญญัติดังกล่าว บรรดาบทกฎหมายที่มีบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ๆ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวข้างต้น เป็นอันไม่ใช้บังคับ ในขณะเดียวกัน

การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อกฎหมายที่ห้ามมิใช้บังคับแล้ว ประกอบกับข้อยกเว้นในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวข้างต้น จึงไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่มีกฎหมายห้ามไว้ได้”

ส่วนคำอธิบายประกอบข้อ (๕) เสนอแก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“(๕) เพื่อป้องกันมิให้เกิดประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากภารกิจสำคัญของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง และการเลือกตั้ง จึงได้ห้ามมิให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามความในวรรคหนึ่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า คำอธิบายประกอบข้อ (๒) ความว่า “ปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ” ควรแก้ไขเป็นความว่า “ปฏิบัติหน้าที่นิติบัญญัติ” เพื่อให้สอดคล้องกับคำอธิบายประกอบข้อ (๑) ความว่า “ทำหน้าที่นิติบัญญัติ”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขคำอธิบายประกอบข้อ (๒) เป็นดังนี้

“(๒) โดยที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีที่มาแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาตามบทหลัก โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งจากคณะกรรมการความสงบแห่งชาติให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่นิติบัญญัติในระหว่างที่สถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ การให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทหลัก จึงต้องยกเว้นไม่นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามบางประการที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในบทหลักมาใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ดังต่อไปนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบความมุ่งหมายของมาตรา ๒๖๓ ตามที่คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณابันทึกเจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่มีการแก้ไข

๒. แก้ไขเพิ่มเติมคำอธิบายประกอบของมาตรา ๒๖๓ เป็นดังนี้

“(๑) มาตรานี้มุ่งหมายให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เพื่อความต่อเนื่องในด้านการนิติบัญญัติของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกัน จึงได้กำหนดให้อำนาจของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมาย เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

(๒) โดยที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีที่มาแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาตามบทหลัก โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งจากคณะกรรมการความสงบแห่งชาติให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่นิติบัญญัติในระหว่างที่สถานการณ์บ้านเมืองไม่ปกติ การให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทหลัก จึงต้องยกเว้นไม่นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามบางประการที่กำหนดไว้สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในบทหลักมา

ใช้บังคับแก่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา
สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ดังต่อไปนี้

(๒.๑) วรรคสอง (๑) เป็นการยกเว้นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ อันได้แก่กรณี ดังต่อไปนี้

- การเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- การเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง
การเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

- การเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี
การเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่น
ของรัฐ

(๒.๒) วรรคสอง (๒) (ก) เป็นการยกเว้นมิให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ในกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ (มาตรา ๙๘ (๓))
- เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง
(มาตรา ๙๘ (๑๒))

- เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๙๘ (๑๓))
- เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี
(มาตรา ๙๘ (๑๔))

- เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็น
เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ (มาตรา ๙๘ (๑๕))

(๒.๓) วรรคสอง (๒) (ข) เป็นการยกเว้น ให้สามารถเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติการตาม
หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และในส่วนของที่เกี่ยวกับมาตรา ๑๘๔ (๑)
(การดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น)

(๒.๔) วรรคสอง (๓) เป็นการยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๘ ก. (๓) (คุณสมบัติที่เกี่ยวกับ
ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่าสิบปี หรือเป็นผู้มีลักษณะ
ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิก
วุฒิสภา) และคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๘ ก. (๔) (เกิด มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือมีความเกี่ยวพัน
กับพื้นที่ที่สมัคร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา)

นอกจากนั้น ยังยกเว้นลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๘ ข. (๑) (๒)
และ (๓) แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๐๘ ข. (๑) นั้น ไม่รวมถึงลักษณะต้องห้าม
ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๘ (๓) และ (๑๕)

(๒.๕) วรรคสาม ยกเว้นให้ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและพ้นสมาชิกภาพมายังไม่เกิน
สองปี อาจได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

(๓) เพื่อให้การนิติบัญญัติของประเทศในระหว่างที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ทำหน้าที่
นิติบัญญัติในฐานะรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไปพลางก่อนระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภา
สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ หากมีตำแหน่งสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติว่างลง จึงได้กำหนดว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะนำความ

กราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง เป็นสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติแทนก็ได้

(๔) ความในวรรคสี่ เป็นบทบัญญัติที่ทำให้กฎหมายที่ห้ามมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือดำรงตำแหน่ง บางตำแหน่งมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่นำมาใช้บังคับกับการที่บุคคลเหล่านั้นจะมาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่นที่ดั่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือการดำรงตำแหน่งสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผลแห่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าว บรรดาบทกฎหมายที่มีบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ดำรง ตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ๆ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวข้างต้น เป็นอันไม่ใช้บังคับ ในขณะที่เดียวกัน การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อกฎหมายที่ห้าม ไม่ใช้บังคับแล้ว ประกอบกับข้อยกเว้นในเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวข้างต้น จึงไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่มีกฎหมายห้ามไว้ได้

(๕) เพื่อป้องกันมิให้เกิดประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากภารกิจสำคัญของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง และการ เลือกตั้ง จึงได้ห้ามมิให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามความในวรรคหนึ่งลงสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แจ้งต่อที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้รวบรวมบันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๓๘๒ จัดทำเป็นรูปเล่มเสร็จแล้ว ส่วนบันทึกการประชุมคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญตั้งแต่ครั้งที่ ๓๘๓ เป็นต้นไปจนถึงปัจจุบัน อยู่ระหว่างการดำเนินการรวบรวมจัดทำเป็น รูปเล่มต่อไป

๔.๒ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา
 นิติกรชำนาญการ
 นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร
 วิทยากรชำนาญการพิเศษ
 นายณฤทธิ์ รุสสินทร์
 นิติกรปฏิบัติการ
 ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินตารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์